«Келісілді»

«Мұғалжар аудандық білім бөлімі»

Әдістемелік кабинеті

«__»____2024 ж.

« Бекітемін»

«Тілеухан» бөбекжайының

меңгерушісі: Б.Х. Сансизбаева

«__»_____2024 ж..

«Мұғалжар білім бөлімі» М.М

Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданы Қандығаш қаласы

ЖШС «Тілеухан» Бөбек жай балабақшасы

«ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚ – ТӘРБИЕ БАСТАУЫ» вариативтік бөлімі

(балалардың қызығушылығына арналған ұйымдастырылған іс-әрекет)

Тобы: «Еркетай» мектепалды топ

Барлығы: 36 сағат, аптасына 1 сағат

Тәрбиешілері: Байкадамова Р.М.

Аханова А.М.

Сканировано с CamScanner

2024-2025 оқу жылы

Түсінік хат

ҚР Оқу-ағарту министрінің«Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 20 желтоқсанындағы № 557 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарлары 2022 жылғы 09 қыркүйектен № 394 бұйрықпен енгізілген өзгерістермен мен толықтырылулармен, Қазақстан Республикасы Білім және министрінің атқарушының ғылым міндетін 2016 жылғы 12 тамыздағы № 499 бұйрығына қосымша Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № 422 бұйрығына негізделіп мектепалды топтарға 1 сағат вариативтік бөлімді жүзеге асыру бағытында 1 сағаты «Ұлттық құндылық – тәрбие бастауы» атты «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартын жүзеге асыру жағдайында «Барлығына қолжетімді сапалы білім» бағдарламасы (2023-2027 жж) мен «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында жоспарланды.

Мақсаты: **балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сақтау**

Міндеттері:

- **қазақ ою-өрнектерінің түрлерін үйрету;**
- **ою-өрнектермен қазақтың ұлттық киімдерін үйрету;**
- **ою-өрнек элементтері салдыру, ою атауларын үйрету;**
- **қазақ оюларының элементтерін және олармен киімдерді, тұрмыстық заттарды безендіру;**
- **адамгершілік құндылықтарға, өз [illegible] мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге үйрету;**
- **Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау, Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсету;**
- **Қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу, қазақ халқының құндылықтарына құрмет таныту.**

Ұйымдастырылған іс-әрекетінің жалпы көлемі – 1 сағат.

Ұйымдастырылған іс-әрекетінің ұзақтығы 25-30 минут.

Сканировано с CamScanner

Мектепалды топтарға арналған
(балалардың қызығушылығына арналған ұйымдастырылған іс-әрекет)
«Ұлттық құндылық – тәрбие бастауы»вариативтік бөлімі

№	Тақырыбы	Мақсаты	Мерзімі
1	«Қазақ халқының салттары мен дәстүрлері»	Салт- дәстүрлерге қатысты тақырыпта сурет бойынша әңгімелесу. Тұсаукесер рәсімімен таныстыру, тұсау кесуге арналған ала жіпті өріп жасау.	
2	«Ұлттық киімдер»	Суреттерге қарап ұлттық киімдердің атауларын және түстерін атауға үйрету. Суреттерді салыстырып, топтастыруға баулу.	
3	«Ұлттық бұрышқа саяхат»	Халық шығармаларының желісі бойынша түрлі-тәсілдерден (ермексаздан,қамырдан)тұрмыстық заттарды мүсіндеу.Жасаған мүсіндерден ерекшелігін айтқызу және ұлттық бұрышта көрме жасау.	
4	«Сырмақ»	Қазақтың сәндік қолданбалы өнер бұйымдарын атауға үйрету. Ұлттық ою-өрнек элементтерін пайдаланып,сырмақтың үстіне оюды жиектеп бастырып бояту.	
5	«Қағаздан моншақ құрастыру»	түрлі-түсті біркелкі дөңгелектер жасап,жіпке тізіп моншақ құрастыру. .Желіммен, қайшымен жұмыс жасау кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.	
6	«Қазақстанның қызыл кітабы»	«Қызыл кітап» не екенін суреттерге қарап түсіндіру. Қызыл кітаптың не үшін қажеттігін үйрету. Азайып бара жатқан өсімдіктер мен аңдарды қорғау қажеттігін түсіндіру.	
7	«Торсық»	Қазақтың ұлттық ыдысы торсықты көрсету,пайдасын айтып беру. Үлгіге қарап ермексаздан түрлі тәсілдерді қолданып мүсіндеуі және кескішті пайдаланып , ою-өрнекпен әшекейлеуді үйрету.	
8	«Әжемнің өрнектері»	Оюларды трефераттарды басу арқылы салуға дағдыландыру. Негізгі т[illegible] ажыратып, қолдану. Өзге балалардың жұмысын бағ[illegible] көрме жасау.	
9	«Сәукеле»	Қайшыны ұстау ережелерін түсіндіру.Түрлі-түсті қағаздардан пішіндерді қияды.Қиылған бөліктерден компазиция жапсырып жасай алады.	
10	«Салттар мен фольклор»	Салт-дәстүрді түсіндіру және ою өрнектердің түрін суреттеріне қарап таныту. Таныс ертегілердің мазмұнын айтқызу. Әдеби кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қылықтарын ажырату. Таныс шығармалардан үзінді сахналату.	
11	«Күй күмбірі»	Күйді тыңдау арқылы күйдің қандай көңіл күйде айтылып тұрғанын ажырату. Қазақтың ұлттық фольклорымен таныстыру, күй ырғақтарын ажыратуға баулу.	

Сканировано с CamScanner

12	«Күй атасы-Құрманғазы»	Күйлерді тыңдап, кімнің күйі екенін тәрбиеші көмегімен түсіндіру. Күйдің қандай көңіл күйде орындалғанын және ерекшеліктерін айтқызу.	
13	«Ұлттық аспаптар»	Әуенді тыңдау арқылы қазақтың ұлттық аспаптарының үнін ажырату. Әр музыкалық аспапқа сипаттама жасату.	
14	«Домбыра»	Қағазды көлемді пішіндерге келтіру арқылы қазақтың ұлттық аспабы домбыраны құрастыру. .Бастаған ісін аяғына дейін жасап,не құрастырғанын түсіндіру.	
15	«Бұл қандай аспап екенін тап»	Берілген суреттерге қарап ұлттық аспаптарды атауға үйрету. .Әуендер арқылы үнін ажыратып ерекшеліктерін атау.Ұлттық аспаптың кейбір түрінде ойнату, шағын оркестр ұйымдастыру.	
16	«Қорқыт ата» (Аңыз)	Қорқыт ата туралы мәлімет беру, аңыздың мазмұнын түсіндіру.Қорқыт атаның қобызын өзге аспаптармен салыстыру және ерекшелігін айтып беру.	
17	«Атама арналған тымақ»	Дәстүрден тыс сурет салудың техникасын атауға үйрету. Берілген кескінді бастыру арқылы тымақты салып,тұзды бетіне жапсырып,өзіне ұнаған түспен сәйкестендіріп бояту.Тымаққа қазақы оюдың кейбір элементтерін салдыру.	
18	«Қандай салт-дәстүрді білесің?»	Суреттерге қарап қазақтың ұлттық салт-дәстүр түрлерін айтқызу, соның ішінде бесікке салу дәстүрін түсіндіру. Балалар бесік жабдықтарының дұрыс атауларын айтуға баулу.	
19	«Қиялымдағы аспап»	Ұлттық аспаптарды көріп,өздерінің қиялына ерік беріп, ұнаған аспапты қағаз бетіне суретін салғызу. Аспапты негізгі түстермен бояту.Түстерді ажыратуға және салғанын түсіндіріп бере алуға дағдыландыру.	
20	«Ертегілер елінде»	Ертегідегі кейіпкерлерге сипаттама жасату, жақсы мен жаманды ажыратуға баулу.	
21	«Әңгіме құраймыз»	Суреттегі салт- дәстүрге қатысты берілген суреттер бойынша атауларын атап шағын әңгіме құрату. Салт-дәстүрлер қай кезде және қалай қолданылатынын түсіндіру.	
22	"Әже әлдиі"	Балалар әжелерінің айтқан бесік жырларын естерінде сақтап,үзінді айтқызу. .Әжесі оқыған ертегілердің ішінен өздеріне ұнайтынан айтқызып және кейіпкерлерін атату.Жағымды және жағымсыз қасиеттерін түсіндіру.	
23	«Алжапқышты әшекейлеу»	Алжапқыштың суретін салу.Қазақ оюларының кейбір элементтерін пайдалану.Эстетикалық талғамын қалыптастыру,түстерді дұрыс қолдануға дағдыландыру.	
24	«Сиқырлы саусақтар»	Саусақтары арқылы қазақтың киіз үйін салу, саусақтарының ұшымен кепкен қазақ үйге өрнектер салып безендіру. Дәстүрден тыс сурет салу техникасын қолдануға қауіпсіздік ережелерін сақтау.	
25	«Қазақтың ұлттық киімдері»	Қзақтың ұлттық киімдерімен таныстыру. Ұлттық киім түрлерінің өзара ұқсастықтары мен ерешелігі және күнделікті киетін киімдерден айырмашылығын ажырату. Ұлттық киімдер арқылы сөздік қорларын дамыту	
26	«Ұлттық бас киімді	Қазақтың ұлттық бас киімдерін көрсету.Өзіне ұнаған бас	

Сканировано с CamScanner

	әшекейлеу»	киімнің бейнесін салдыру. Бас киімге ұлттық ою элементтерін қолдандыру.Эстетикалық талғамын дамыту.	
27	«Қазақтың ұлттық ою – өрнегінің екі элементі (жолақша)»	Өрнекті кілемшені қазақтың ою – өрнек элементтерімен әшекейлеу. Ою – өрнектер туралы түсініктерін қалыптастыру. Кілемшені «қой ізі» және «ирексу» өрнегімен әшекейлеуді үйрету. Бояуды дұрыс пайдалануға дағдыландыру.	
28	Асықтар әлемі	Асықтың қалыптарымен таныстыру. Баланы ептілікке, шапшаңдыққа, дәлдікке тәрбиелеу. Танымдық ой - өрісін кеңейту	
29	«Бес асық» ойыны	Түсі бірдей бес асықты тігінен немесе көлденеңінен бір жерге жинау. Көбірек бір түсті асық жинап, тақта үстін асықтан босатып, көбірек ұпай алу.	
30	«Қазақтың ұлттық ойындары»	Қазақ халқының ұлттық ойындарымен таныстыру, ойын ережелерін түсіндіру. Өз отанына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	
31	«Әжемнің кесесі»	Кесемен таныстыру. .Ермексазды пайдалану арқылы кесені мүсіндеп,қазақ оюының элементтерін қолдану арқылы әшекейлету.Кесенің не үшін қолданатынын түсіндіру.	
32	«Қазақтың ағаш үйі»	Үлгіге қарап трафераттар арқылы ағаш үйдің суретін салу. Салған суреттеріне ашық түстерді қолдану. Ағаш үйге қазақтың ұлттық оюының элементтерін жасату.	
33	«Қазақтың батырлары»	Қазақ батырларының бейнесін көрсету, таныстыру. Батырлардың суретіне қарап шағын әңгіме құрастыру.	
34	«Құрақ көрпе»	Ұлттық тұтынатын бұйымдармен таныстыру.Түрлі-түсті қағаздардан қиылған пішіндер арқылы құрақ көрпе құрастыру. Түстерді сәйкестендіру. Ашық түстерді қолдануға дағдыландыру.	
35	«Өнер көзі халықта»	Қазақ халқының ұлттық әуендерімен таныстыру.Әуеннің атын танытып және сәйкес би қимылдарын қайталату.	
36	«Ұлттық тағамдар»	Қазақтың ұлттық тағамдарын таныстыру және атауларын үйрету. Сүт өнімдерімен таныстыру. Ермексаздан құртты дөңгелек пішінге келтіріп мүсіндету.Ермексазды уқалау тәсілін қолданып жұмсартып дөңгелету, ақ түсті ермексаз қолдануды үйрету.	

Сканировано с CamScanner